พระโพธิสัตว์ เล่ม ๑

เรียบเรียงโดย

พระมหาสุสวัสดิ์ จนฺทปญฺโญ ป.ธ.๙

พระโพธิสัตว์ เล่ม ๑

เรียบเรียงโดย

พระมหาสุสวัสดิ์ จนฺทปญฺโญ ป.ธ.๙

ชื่อหนังสือ	พระโพธิสัตว์ เล่ม ๑
ISBN	๙๗๔-๙๒๖๖๑-๙-๖
ผู้เรียบเรียง	พระมหาสุสวัสดิ์ จนฺทปญฺโญ ป.ธ.๙
ตรวจชำระ	พระมหาสุรศักดิ์ ธนปาโล ป.ธ.๙
ภาพหน้าปก	พระประธานในอุโบสถ วัดชลประทานรังสฤษฏ์
พิมพ์ครั้งที่ ๒	๑๘ ตุลาคม ๒๕๔๘ จำนวน ๑๐,๐๐๐ เล่ม **(วันเทโวโรหณะ คือ วันที่พระพุทธเจ้าเสด็จลงจากสวรรค์ชั้นดาวดึงส์)**
ถ่ายภาพ	สรวง จันทรอุไร
ภาพประกอบ	นิคม บุญประเสริฐ (โทร.๐-๖๐๕๙-๓๙๘๒)
กราฟฟิค	ฤทธิรงค์ ภาคศิริ, ชัยรัตน์ พจนตระการกุล
พิสูจน์อักษร	พยุงศักดิ์ โอวรินทร์รัตน์ (หลิน) อรอนงค์ ลาภส่งผล (ริซ่า)

ท่านผู้อ่านติดต่อหนังสือได้ที่

พระมหาสุรศักดิ์ ธนปาโล ป.ธ.๙

วัดชลประทานรังสฤษฏ์

กุฏิเชียงอมรธรรม (กุฏิมหาสองพี่น้อง)

ต.บางตลาด อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี ๑๑๑๒๐

โทรศัพท์ ๐-๙๖๘๓-๔๑๔๔

คำนำ

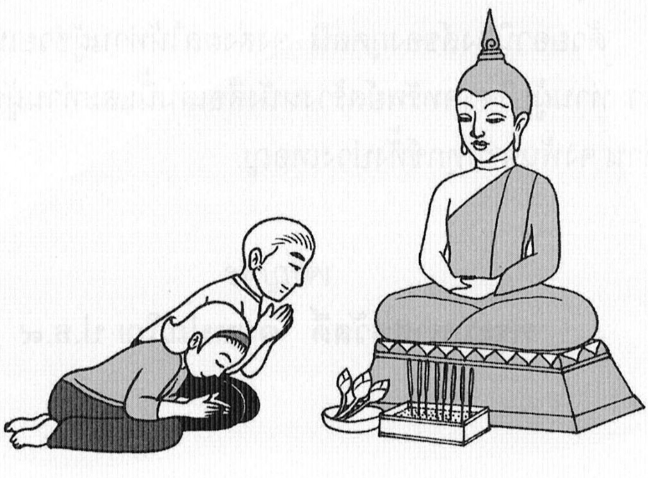
หนังสือเรื่อง " **พระโพธิสัตว์ เล่ม ๑** " ได้กล่าวถึงเรื่องราวของพระโพธิสัตว์ (ผู้บำเพ็ญบารมีเพื่อที่จะตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้า) ซึ่งพระองค์ได้สร้างบารมีมา นับชาติไม่ถ้วน ในเล่ม ๑ นี้ นำมากล่าวเพียง ๖ ชาติเท่านั้น แต่ละชาติมีคติธรรมและเรื่องราวที่น่าสนใจ พระโพธิสัตว์ที่จะตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้าได้ ต้องได้รับการพยากรณ์(คำทำนาย) จากพระพุทธเจ้าพระองค์ใดพระองค์หนึ่งก่อน จึงจะสำเร็จเป็นพระพุทธเจ้าแน่นอน

ด้วยอานิสงส์ของกุศลนี้ จงส่งผลให้ท่านผู้ช่วยเหลือจัดทำ ท่านผู้บริจาคทรัพย์สร้างหนังสือเล่มนี้และท่านผู้อ่านทุกท่าน จงพ้นจากทุกข์ทั้งปวงเทอญ.

เจริญพร

พระมหาสุสวัสดิ์ จนฺทปญฺโญ ป.ธ.๙

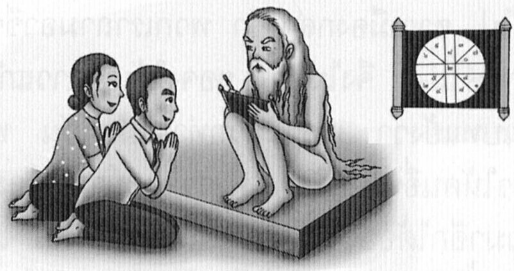
สารบัญ

พระโพธิสัตว์ เล่ม ๑

๑.นักขัตตชาดก* (บัณฑิตโพธิสัตว์)

" กล่าวถึงประโยชน์คือฤกษ์ "

ในครั้งอดีต มีชาวเมืองพวกหนึ่งพากันไปสู่ขอลูกสาวของชาวชนบท กำหนดวันแล้ว จึงไปถามอาชีวก (นักบวชชีเปลือย) ผู้คุ้นเคยกันว่า ท่านผู้เจริญ วันนี้ผมจะกระทำงานมงคลสักอย่างหนึ่ง **ฤกษ์ดีไหมขอรับ**. อาชีวกนั้นโกรธว่า คนพวกนี้ กำหนดวันตามความพอใจของตน เดี๋ยวนี้กลับมาถามเรา คิดต่อไปว่า ในวันนี้เราจะทำการขัดขวางงานของคนเหล่านี้เสีย แล้วกล่าวว่า วันนี้ฤกษ์ไม่ดี ถ้ากระทำการมงคล จะพากันถึงความพินาศใหญ่. คนเหล่านั้นพากันเชื่ออาชีวก จึงไม่ไปรับเจ้าสาว. ชาวชนบททราบว่าพวกคนที่มาสู่ขอไม่มา ก็พูดกันว่า คนพวกนั้นกำหนดวันไว้ว่าเป็นวันนี้ แล้วก็ไม่มา ธุระอะไรที่จะต้องคอย

*ที่มา : พระสุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย เอกกนิบาตชาดก

คนเหล่านั้น ก็เลยยกลูกสาวให้แก่คนอื่นไป. รุ่งขึ้น ชาวเมืองพากันมาขอรับเจ้าสาว ชาวชนบทก็พากันกล่าวว่า พวกท่านขึ้นชื่อว่าเป็นชาวเมือง แต่ขาดความเป็นผู้ดี กำหนดวันไว้แล้ว แต่ไม่มารับเจ้าสาว เพราะพวกท่านไม่มา เราจึงยกให้คนอื่นไป. ชาวเมืองกล่าวว่า พวกเราถามอาชีวกดูได้ความว่า ฤกษ์ไม่ดี จึงไม่มา ขอจงให้เจ้าสาวแก่พวกเราเถิด. ชาวชนบทแย้งว่า เพราะพวกท่านไม่มากัน พวกเราจึงยกเจ้าสาวให้คนอื่นไปแล้ว คราวนี้จะนำตัวเจ้าสาว ที่ให้เขาไปแล้วมาอีกได้อย่างไรเล่า ? โต้เถียงกันไป โต้เถียงกันมาอยู่อย่างนี้ ก็พอดีมี**บุรุษผู้เป็นบัณฑิต**ชาวเมืองคนหนึ่ง ไปชนบทด้วยการงานบางอย่าง ได้ยินชาวเมืองเหล่านั้นพูดว่า " พวกเราถามอาชีวกแล้ว ไม่มาเพราะฤกษ์ไม่ดี " จึงพูดว่า ฤกษ์จะมีประโยชน์อะไร เพราะการได้เจ้าสาวก็เป็นฤกษ์อยู่แล้ว มิใช่หรือ ? แล้วกล่าวคาถาว่า

" **ประโยชน์ผ่านพ้นคนโง่ ผู้มัวคอยฤกษ์ยามอยู่ ประโยชน์เป็นฤกษ์ของประโยชน์ ดวงดาวทั้งหลายจะทำอะไรได้** "

พวกชาวเมืองทะเลาะกับชาวชนบทนั้นแล้ว ก็ไม่ได้เจ้าสาวอยู่นั่นเอง เลยพากันกลับไป. พระพุทธเจ้าครั้นทรงนำเรื่องนี้มาแสดงแล้ว ตรัสว่า บุรุษผู้เป็นบัณฑิตผู้กล่าวคาถา ได้มาเป็นพระองค์เอง.

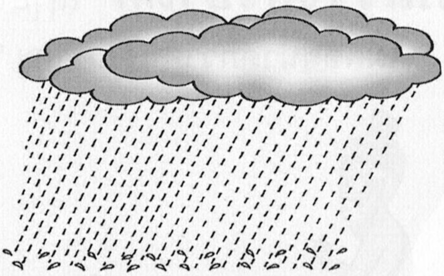
๒.สัจจังกิรชาดก* (ฤๅษีโพธิสัตว์)

" ไม้ลอยน้ำดีกว่าคนอกตัญญู "

ในครั้งอดีต มีพระโอรสของพระราชาพระองค์หนึ่ง **พระนามว่า ทุฏฐกุมาร** มีสันดานกักขฬะ (หยาบคาย) เปรียบได้กับอสรพิษที่ถูกประหาร (ดุร้าย) ยังไม่ได้ด่า ไม่ได้ตีใครแล้ว จะไม่ยอมตรัสกับใคร พระองค์ไม่เป็นที่ชอบใจและเป็นที่น่าสยดสยองของคนภายในวัง และคนภายนอก เหมือนผงกระเด็นเข้านัยน์ตา และเหมือนปีศาจร้ายที่มาคอยเคี้ยวกิน วันหนึ่ง พระองค์ทรงปรารถนาจะเล่นน้ำในแม่น้ำ ได้เสด็จไปสู่ฝั่งแม่น้ำกับบริวารเป็นอันมาก.

*ที่มา : พระสุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย เอกกนิบาตชาดก

ขณะนั้น เมฆใหญ่ก็ตั้งขึ้น ทิศทั้งหลายมืดมิด. พระองค์รับสั่งกะผู้รับใช้อย่างทาสว่า เฮ้ย มาเถิด จงมาพาข้าไปกลางแม่น้ำ ให้ข้าอาบน้ำแล้วพามาส่ง พวกคนรับใช้ก็พาพระองค์ไปกลางแม่น้ำ ปรึกษากันว่า พระราชกุมารจะทรงทำอะไรพวกเราได้ พวกเราจะปล่อยให้คนใจร้ายนี้ตายเสียในแม่น้ำนี้แหละ แล้วกล่าวว่า คนกาลกิณี จงไปที่ชอบเถิด แล้วช่วยกันกดพระราชกุมารลงไปในน้ำ พากันว่ายกลับขึ้นไปยืนอยู่บนฝั่ง เมื่อมีผู้ถามว่า พระราชกุมารไปไหน ก็พากันตอบว่า พวกเราไม่เห็นพระราชกุมาร พระองค์คงทรงเห็นเมฆตั้งเค้า จึงดำลงในน้ำ คงจะเสด็จล่วงหน้าไปแล้ว พวกอำมาตย์พากันไปยังพระราชสำนัก. พระราชาตรัสถามว่า โอรสของเราไปไหน ? พวกอำมาตย์ กราบทูลว่า ข้าแต่พระองค์ผู้สมมติเทพ ข้าพระพุทธเจ้าทั้งหลายไม่ทราบ

เกล้า เมื่อเมฆตั้งเค้าขึ้น พวกข้าพระพุทธเจ้าก็เข้าใจว่าพระราชกุมารคงเสด็จล่วงหน้ามาแล้ว จึงพากันกลับมา.

พระราชาจึงเสด็จไปยังฝั่งแม่น้ำ ตรัสว่า พวกเจ้าจงค้นดู แล้วรับสั่งให้ค้นหาในที่นั้น ๆ ไม่มีใครเห็นพระราชกุมารเลย. ฝ่ายพระราชกุมารนั้น ในเวลาที่เมฆมืดครึ้ม ฝนตกกระหน่ำ ถูกน้ำพัดพาไป เห็นท่อนไม้ท่อนหนึ่ง จึงนั่งบนท่อนไม้ ถูกความกลัวตายคุกคามร้องไห้คร่ำครวญลอยน้ำไป

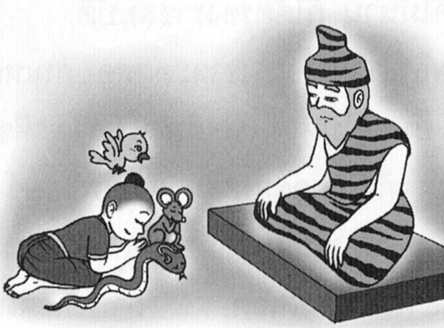
ในเวลานั้น มีเศรษฐีชาวเมืองผู้หนึ่ง ฝังทรัพย์ ๔๐๐ ล้านไว้ที่ฝั่งแม่น้ำ **เพราะความเป็นห่วงทรัพย์ ตายไปจึงไปเกิดเป็นงูอยู่เหนือขุมทรัพย์**. ยังมีอีกผู้หนึ่งฝังสมบัติไว้แถวนั้นเหมือนกัน ๓๐๐ ล้าน เพราะความเป็นห่วงทรัพย์ตายไปเกิดเป็นหนูอยู่ในที่นั้นเหมือนกัน. น้ำเซาะเข้าไปถึงที่อยู่ของงูและหนู. สัตว์ทั้งสองออกมาตามทางที่น้ำเซาะเข้าไปนั่นแหละ ว่ายตัดกระแสน้ำไป ถึงท่อนไม้ที่พระราชกุมารนั่งอยู่ แต่ละตัวต่างก็ขึ้นสู่ปลายท่อนไม้คนละข้างนอนอยู่เหนือท่อนไม้นั้น. ก็ที่ริมฝั่งแม่น้ำนั้นเอง มีต้นงิ้วอยู่ต้นหนึ่ง ลูกนกแขกเต้าตัวหนึ่งอาศัยอยู่ที่ต้นงิ้วนั้น แม้ต้นงิ้วนั้น ก็ถูกน้ำเซาะรากโค่นลงเหนือแม่น้ำ เมื่อฝนกำลังตก ลูกนกแขกเต้าไม่สามารถบินไปได้ ก็ลอยน้ำไปเกาะ แอบอยู่

ด้านหนึ่งของท่อนไม้นั้น. ด้วยประการดังกล่าวมานี้ จึงมีพระราชกุมารและสัตว์อีก ๓ ตัวลอยน้ำไป

ในเวลานั้น **แม้พระโพธิสัตว์** เกิดในตระกูลอุทิจจ-พราหมณ์ในแคว้นกาสี เจริญวัยแล้ว **บวชเป็นฤาษี** สร้างศาลาอาศัยอยู่ที่คุ้งน้ำตอนหนึ่ง. ท่านกำลังเดินจงกรมอยู่ในเวลาเที่ยงคืน ได้ยินเสียงร้องไห้ดังของพระราชกุมาร ก็ดำริว่า ในเมื่อฤาษีผู้สมบูรณ์ด้วยเมตตากรุณาเช่นเรายังอยู่ จะปล่อยให้บุรุษนี้ตายไม่ควรเลย เราจะช่วยเขาให้ขึ้นจากน้ำให้เขารอดชีวิต แล้วก็ปลอบพระราชกุมารว่า “อย่ากลัวเลย” แล้วว่ายตัดกระแสน้ำไป จับท่อนไม้ที่ปลายข้างหนึ่งฉุดมา ฤาษีมีกำลังดังช้างสาร สมบูรณ์ด้วยเรี่ยวแรง พักเดียวก็ถึงฝั่ง อุ้มพระราชกุมารขึ้นไว้บนฝั่ง ครั้นเห็นสัตว์ทั้งหลายมีงูเป็นต้น ก็ช่วยนำขึ้นไปสู่ศาลา ก่อไฟแล้ว คิดว่า สัตว์เหล่านี้อ่อนแอกว่า ก็เลยให้งูเป็นต้นผิงไฟก่อน ให้พระราชกุมารผิงไฟทีหลัง กระทำให้หายหนาว แม้เมื่อจะให้อาหาร ก็ให้แก่งูเป็นต้นก่อน แล้วนำผลไม้ไปให้พระราชกุมารทีหลัง.

พระราชกุมารทรงดำริว่า ฤาษีโกงผู้นี้ มิได้นับถือเราผู้เป็นพระราชกุมาร กลับยกย่องพวกสัตว์เดียรัจฉาน จึงผูกอาฆาตในฤาษีโพธิสัตว์. ต่อจากนั้นล่วงไปได้ ๒-๓ วัน

พระราชกุมารและสัตว์เหล่านั้น มีเรี่ยวแรงเป็นปกติแล้ว กระแสน้ำในแม่น้ำแห้งแล้ว **งูไหว้ฤาษีแล้ว** กล่าวว่า ข้าแต่ท่านผู้เจริญ ท่านได้กระทำอุปการะอย่างใหญ่หลวงแก่ข้าพเจ้า ก็ข้าพเจ้ามิใช่ผู้ขัดสน ฝังเงินไว้ ๔๐๐ ล้าน ณ ที่โน้น เมื่อท่านประสงค์จะใช้สอยทรัพย์ ข้าพเจ้าสามารถถวายทรัพย์แม้ทั้งหมดนั้นแก่ท่านได้ ขอท่านจงไปที่นั้น แล้วเรียกข้าพเจ้าว่า " **ทีฆะ** " เถิด แล้วก็ลาไป.

ฝ่ายหนูก็ยกทรัพย์ให้ฤาษีอย่างนั้นเหมือนกัน แล้วกล่าวว่า ขอท่านจงไปยืนอยู่ ณ ที่โน้น เรียกข้าพเจ้าว่า " **อุนทูระ** " เถิด แล้วก็ลาไป. **ส่วนนกแขกเต้า** ไหว้ฤาษีแล้วกล่าวว่า ข้าแต่ท่านผู้เจริญ ข้าพเจ้าไม่มีทรัพย์ แต่เมื่อท่านต้องการข้าวสาลีแดง โปรดไปที่อยู่ของข้าพเจ้า ณ ที่โน้น เรียกข้าพเจ้าว่า " **สุวะ** " ข้าพเจ้าสามารถจะบอกฝูง

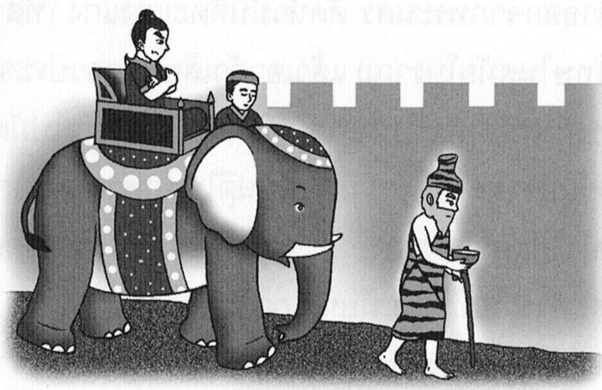
นกที่เป็นญาติ ให้ช่วยขนข้าวสาลีแดงมาถวายท่านได้หลายเล่มเกวียน แล้วลาไป.

ฝ่ายพระราชกุมาร ทรงดำริว่า การที่เราจะไม่พูดอะไรบ้าง ไปเสียเฉย ๆ ไม่เหมาะเลย เราจะฆ่าฤาษีนั้นผู้เข้ามาหาเรา จึงตรัสว่า ข้าแต่ท่านผู้เจริญ เมื่อข้าพเจ้าครองราชสมบัติแล้ว ขอเชิญมาเยี่ยมข้าพเจ้าเถิด ข้าพเจ้าจะบำรุงท่านด้วยปัจจัย ๔ แล้วก็ลาไป. พระราชกุมารนั้นเสด็จกลับไปได้ไม่นาน ก็ได้ครองราชสมบัติ.

ฤาษีโพธิสัตว์ดำริว่า เราจะทดสอบคนเหล่านั้น จึงไปสู่ที่อยู่งูก่อน ยืนอยู่ไม่ห่าง เอ่ยเสียงเรียกว่า "ทีฆะ". เพียงคำเดียวเท่านั้น งูก็เลื้อยออกมาไหว้พระโพธิสัตว์ กล่าวว่า ข้าแต่ท่านผู้เจริญ ที่ตรงนี้มีทรัพย์อยู่ ๔๐๐ ล้าน ขอเชิญท่านขุดค้นขนเอาไปให้หมดเถิด. ฤาษีโพธิสัตว์กล่าวว่า เอาไว้อย่างนี้แหละ เมื่อมีกิจเกิดขึ้นจึงจะรู้กัน บอกให้งูเลื้อยกลับไปแล้ว ต่อจากนั้นไปยังที่อยู่ของหนู เอ่ยเสียงเรียก.

แม้หนูก็ปฏิบัติอย่างนั้นเหมือนกัน ฤาษีโพธิสัตว์ก็บอกให้หนูกลับไป แล้วไปที่อยู่นกแขกเต้า เรียกว่า "สุวะ" เพียงคำเดียวเท่านั้นเหมือนกัน นกแขกเต้าก็โผลงมาจากยอดไม้ ไหว้ฤาษีโพธิสัตว์แล้วถามว่า ข้าแต่ท่านผู้เจริญ

ข้าพเจ้าจะต้องไปหาพวกญาติของข้าพเจ้า ให้ช่วยขนข้าวสาลีแดงที่เกิดจากหิมวันตประเทศ มาให้แก่ท่านหรือขอรับ? ฤาษีโพธิสัตว์กล่าวว่า เมื่อเราต้องการค่อยรู้กัน แล้วบอกให้นกแขกเต้ากลับไป คิดต่อไปว่า “**คราวนี้ เราจะทดสอบพระราชา**” จึงเข้าไปพักอยู่ที่พระราชอุทยาน รุ่งขึ้น สำรวมมรรยาทเรียบร้อย เข้าไปสู่พระนคร ด้วยภิกขาจารวัตร.

ในขณะนั้น พระราชาผู้ทำลายมิตร พระองค์นั้นประทับเหนือคอ **พระคชาธาร (ช้างพระที่นั่ง)** กระทำประทักษิณ (เวียนขวา) พระนคร พร้อมด้วยข้าราชบริพารขบวนใหญ่เห็นฤาษีโพธิสัตว์แต่ไกล ทรงดำริว่า ฤาษีผู้นี้ คือฤาษีโกงตนนั้น คงต้องการจะอยู่ในที่อยู่ของเรา จึงได้มาหาต้องให้ราชบุรุษ (คนของพระราชา) ตัดศีรษะเสียทันที ไม่ให้

ฤาษีนี้ประกาศคุณที่ทำไว้แก่เรา ในท่ามกลางหมู่ชนได้ แล้วทอดพระเนตรราชบุรุษ.

ราชบุรุษทูลถามว่า ข้าแต่สมมติเทพ ข้าพระพุทธเจ้าทั้งหลายต้องทำอะไร พระเจ้าข้า จึงรับสั่งว่า ฤาษีโกงนั้นคงจะต้องการมาขออะไรเรา พวกเจ้าต้องไม่ให้ฤาษีกาลกิณีผู้นั้นเห็นเรา จงจับมันไป มัดมือไพล่หลัง เฆี่ยนตีทุกทาง ๔ แยก นำออกจากพระนคร ตัดหัวมันที่ตะแลงแกง (ที่สำหรับฆ่านักโทษในสมัยโบราณ) แล้วเอาตัวเสียบหลาวประจานไว้ ราชบุรุษรับสนองพระบรมราชโองการแล้ว พากันไปมัดฤาษีโพธิสัตว์ผู้ปราศจากความผิด เฆี่ยนตีไปทุกทาง ๔ แยก แล้วเตรียมนำไปสู่ตะแลงแกง. ฤาษีโพธิสัตว์ปราศจากความสะทกสะท้าน ในที่ที่ถูกเฆี่ยนตี กล่าวคาถาว่า

" เป็นความจริง ดังที่ได้ยินว่า คนบางจำพวกในโลกนี้ (ผู้เป็นบัณฑิต) เคยกล่าวว่า ไม้ลอยน้ำยังประเสริฐกว่า แต่คนบางคนไม่ประเสริฐเลย "

อธิบายคาถาว่า คำที่กล่าวว่า ไม้แห้งที่เป็นไม้เบาลอยอยู่ในแม่น้ำ เอาขึ้นวางไว้บนบกนั้นประเสริฐกว่า คือยังดีกว่า นั้นเป็นความจริง. เพราะเหตุไร ? เพราะว่าไม้นั้นยังมีประโยชน์ในการต้มน้ำ หุงข้าว หรือจะผิงไฟของหมู่ชน

ผู้เดือดร้อนด้วยความหนาว หรือใช้ป้องกันอันตรายอื่นๆ ได้ ส่วน**คนบางคน คือ คนทำลายมิตร คนอกตัญญู คนใจบาป** ถูกกระแสน้ำพัดลอยตามน้ำไป เอามือช่วยฉุดให้ขึ้นมาจากแม่น้ำได้ ไม่ประเสริฐเลย เป็นความจริงทีเดียว เราช่วยคนใจบาปนี้ให้รอดชีวิตได้ กลับเป็นเหตุนำความทุกข์มาให้ตน.

ฤๅษีโพธิสัตว์กล่าวคาถานี้ ในที่ที่ถูกเฆี่ยนทุกแห่ง. หมู่ชนต่างได้ยินคาถานั้น พวกที่เป็นบัณฑิตในหมู่นั้น พากันกล่าวว่า ข้าแต่ท่านนักพรต (นักบวช) ผู้เจริญ ท่านกระทำคุณอะไรไว้แก่พระราชาของพวกเราหรือ? ฤๅษีโพธิสัตว์จึงเล่าเรื่องนั้นให้ฟัง แล้วกล่าวว่า เราเองเป็นผู้ช่วยพระราชานี้ให้ขึ้นมาจากแม่น้ำ กลับกลายเป็นการสร้างทุกข์ให้เกิดแก่ตนอย่างนี้ เรามาหวนระลึกได้ว่า เราไม่ได้กระทำตามคำของบัณฑิตในครั้งก่อนสิหนอ จึงกล่าวอย่างนี้.

ชาวพระนคร ฟังคำนั้นแล้วกล่าวว่า พระราชานี้ไม่รู้คุณของท่านผู้สมบูรณ์ด้วยเมตตา ผู้ให้ชีวิตแก่ตนอย่างนี้ เพราะอาศัยพระราชาผู้ทำลายมิตร พวกเราจะมีความเจริญได้อย่างไร จับมันเถิด แล้วต่างโกรธแค้น ลุกฮือขึ้นโดยรอบ ฆ่าพระราชานั้น ทั้ง ๆ ที่ยังประทับอยู่บนคอช้างนั่นเอง ด้วยเครื่องประหาร มีลูกศร หอกซัด ก้อนหิน และไม้ค้อนเป็นต้น จับพระบาทกระชากลงมา โยนทิ้งไปเหนือสันคู อภิเษกฤๅษีโพธิสัตว์ให้ครองราชย์แทน.

ฤๅษีโพธิสัตว์ ครองราชย์โดยธรรม วันหนึ่ง ทรงปรารถนาจะทดลองสัตว์มีงูเป็นต้น จึงเสด็จไปยังที่อยู่ของงู ตรัสเรียกว่า "ทีฆะ" งูเลื้อยมาไหว้ กล่าวว่า ข้าแต่ท่านผู้มีพระคุณ เชิญมาขนทรัพย์ของท่านไปเถิด. พระราชาจึงตรัสให้อำมาตย์มารับมอบทรัพย์ ๔๐๐ ล้าน แล้วเสด็จไปที่อยู่ของหนู ตรัสเรียกว่า "อุนทูระ" หนูก็มาไหว้แล้วมอบถวาย

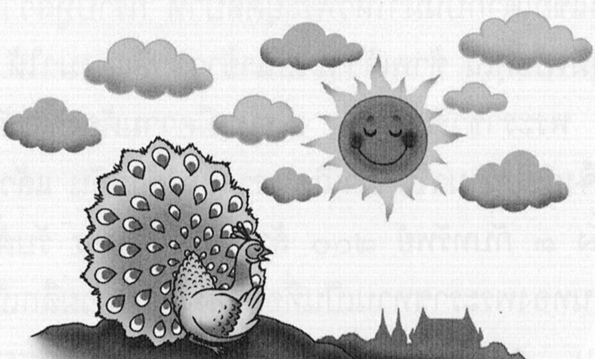
สมบัติ ๓๐๐ ล้าน พระราชาตรัสให้อำมาตย์รับมอบทรัพย์แม้นั้นไว้ เสด็จไปที่อยู่ของนกแขกเต้า รับสั่งเรียกว่า "สุวะ" แม้นกแขกเต้าก็บินมาไหว้พระยุคลบาท กราบทูลว่า ข้าแต่ท่านผู้มีพระคุณ ข้าพเจ้าจะไปนำข้าวสาลีแดงมาให้.

พระราชารับสั่งว่า เมื่อเรามีความต้องการข้าวสาลีแดง จึงค่อยนำมาให้ มาเถิด เราจะไปด้วยกัน แล้วทรงพาสัตว์ทั้ง ๓ กับทรัพย์ ๗๐๐ ล้าน ไปพระนคร รับสั่งให้ทำทะนานทองพระราชทานเป็นที่อยู่ของงู ถ้ำแก้วผลึกเป็นที่อยู่ของหนู กรงทองเป็นที่อยู่ของนกแขกเต้า พระราชทานข้าวตอกคลุกน้ำผึ้งใส่จานทอง ให้งูและนกแขกเต้ากิน พระราชทานข้าวสารสาลีให้หนูกินทุกวัน **ทรงกระทำบุญมีการให้ทานเป็นต้น** พระราชาและสัตว์ทั้ง ๓ ต่างสมัครสมานกัน ร่าเริงบันเทิงอยู่ตลอดชีวิต ครั้นสิ้นชีวิตแล้ว ต่างไปตามยถากรรม.

พระพุทธเจ้าครั้นทรงนำเรื่องนี้มาแสดงแล้ว ตรัสว่า พระราชาผู้ร้ายกาจในครั้งนั้น ได้มาเป็นพระเทวทัต งูได้มาเป็นพระสารีบุตร หนูได้มาเป็นพระโมคคัลลานะ นกแขกเต้าได้มาเป็นพระอานนท์ ส่วนพระราชาผู้ทรงธรรมผู้ครองราชย์ในภายหลัง ได้มาเป็นพระองค์เอง.

๓.โมรชาดก* (นกยูงทองโพธิสัตว์)

" อานิสงส์ของศีล ๕ "

ในครั้งอดีต พระโพธิสัตว์ถือปฏิสนธิ(เกิด)**ในกำเนิดนกยูง** ในเวลาเป็นฟอง มีกระเปาะฟองคล้ายสีดอกกรรณิการ์ตูม ครั้นเจาะกระเปาะฟองออกมาแล้ว มีสีดุจทองคำ น่าดู น่าเลื่อมใส มีสายแดงพาดระหว่างปีก. นกยูงทองโพธิสัตว์นั้นคอยระวังชีวิตของตน อาศัยอยู่ ณ พื้นที่ภูเขาชื่อทัณฑกะ. ตอนสว่างนกยูงทองจับอยู่บนยอดเขามองดูพระอาทิตย์กำลังขึ้น เมื่อจะผูกมนต์ (ท่องมนต์) เพื่อรักษาป้องกันตัว ณ ภูมิภาคที่หาอาหาร จึงกล่าวคาถาว่า

*ที่มา : พระสุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย ทุกนิบาตชาดก

"พระอาทิตย์ ผู้เป็นดวงตาของโลก กำลังอุทัยทอแสงเรืองรองสว่างไปทั่วปฐพี เพราะเหตุนั้น ข้าพเจ้าขอน้อมไหว้พระอาทิตย์นั้น ซึ่งทอแสงเรืองรองสว่างไปทั่วปฐพี วันนี้ข้าพเจ้าได้ท่านคุ้มครองแล้ว พึงอยู่เป็นสุขตลอดวัน.

พระพุทธเจ้าเหล่าใด ทรงรู้แจ้งธรรมทั้งปวง ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระพุทธเจ้าเหล่านั้น ขอพระพุทธเจ้าเหล่านั้นจงคุ้มครองข้าพเจ้า ขอนอบน้อมแด่พระพุทธเจ้าทั้งหลาย ขอนอบน้อมแด่พระโพธิญาณ ขอนอบน้อมแด่พระพุทธเจ้าผู้หลุดพ้นแล้ว ขอนอบน้อมแด่วิมุตติธรรม นกยูงทองนั้นเจริญพระปริตรอย่างนี้แล้ว จึงออกแสวงหาอาหาร."

นกยูงทองครั้นเที่ยวไปตลอดวันอย่างนี้แล้ว ตอนเย็นก็จับอยู่บนยอดเขา มองดูพระอาทิตย์กำลังตก **ระลึกถึงพระพุทธคุณ** เมื่อจะผูกมนต์อีก เพื่อรักษาคุ้มกันในที่อยู่ จึงกล่าวคาถานี้ว่า

" พระอาทิตย์ ผู้เป็นดวงตาของโลก ทอแสงเรืองรองสว่างไปทั่วปฐพี ตกแล้ว เพราะเหตุนั้น ข้าพเจ้าขอน้อมไหว้พระอาทิตย์นั้น ซึ่งทอแสงเรืองรองสว่างไปทั่วปฐพี วันนี้ข้าพเจ้าได้ท่านคุ้มครองแล้ว พึงอยู่เป็นสุขตลอดคืน.

พระพุทธเจ้าเหล่าใด ทรงรู้แจ้งธรรมทั้งปวง ข้าพเจ้า

ขอนอบน้อมพระพุทธเจ้าเหล่านั้น ขอพระพุทธเจ้าเหล่านั้นจงคุ้มครองข้าพเจ้า ขอนอบน้อมแด่พระพุทธเจ้าทั้งหลาย ขอนอบน้อมแด่พระโพธิญาณ ขอนอบน้อมแด่พระพุทธเจ้าผู้หลุดพ้นแล้ว ขอนอบน้อมแด่วิมุตติธรรม นกยูงทองนั้นเจริญพระปริตรอย่างนี้แล้ว จึงอยู่ในที่อยู่ของตน.”

ครั้งนั้น มีนายพรานคนหนึ่ง อยู่ไม่ไกลกรุงพาราณสี เที่ยวไปในป่าหิมพานต์ เห็นนกยูงทองโพธิสัตว์จับอยู่บนยอดเขา จึงกลับมาบอกลูกชาย. อยู่มาวันหนึ่ง พระเทวีของพระเจ้ากรุงพาราณสี พระนามว่าเขมา ทรงสุบิน (ฝัน) เห็น**นกยูงสีทองแสดงธรรม** ขณะตื่นบรรทม ได้กราบทูลสุบินแก่พระราชาว่า ขอเดชะ หม่อมฉันประสงค์จะฟังธรรมของนกยูงสีทองเพคะ พระราชาจึงตรัสถามพวกอำมาตย์ พวกอำมาตย์กราบทูลว่า พวกพราหมณ์คงจะทราบ พระเจ้าข้า พราหมณ์ทั้งหลาย จึงพากันกราบทูลว่า ขอเดชะ นกยูงสีทองมีอยู่แน่ พระเจ้าข้า.

พระราชาตรัสถามว่า มีอยู่ที่ไหนเล่า จึงกราบทูลว่าพวกนายพรานคงจะทราบ พระเจ้าข้า. พระราชารับสั่งให้ประชุมพวกนายพรานแล้วตรัสถาม. ลูกชายของนายพรานคนนั้นก็กราบทูลว่า ขอเดชะ ข้าแต่มหาราช นกยูงสีทอง

มีอยู่จริง อาศัยอยู่ ณ ภูเขาชื่อทัณฑกะ พระเจ้าข้า. พระราชารับสั่งว่า "ถ้าเช่นนั้น เจ้าจงไปจับนกยูงสีทองนั้นมา อย่าให้ตาย". ลูกชายของนายพรานจึงเอาบ่วงไปดักไว้ที่นกยูงสีทองหาอาหาร. แม้ในสถานที่ที่นกยูงสีทองเหยียบบ่วงดักสัตว์ก็ทำอะไรไม่ได้. ลูกชายของนายพรานพยายามจับอยู่ถึง ๗ ปี แต่ไม่สามารถจับนกยูงสีทองได้ จึงตายลง.

แม้พระนางเขมาราชเทวี เมื่อไม่ได้สมพระประสงค์ก็สิ้นพระชนม์. พระราชาทรงกริ้วว่า พระเทวีได้สิ้นพระชนม์ลงเพราะอาศัยนกยูง จึงให้จารึกอักษรไว้ในแผ่นทองว่า ในป่าหิมพานต์ มีภูเขาลูกหนึ่งชื่อว่าทัณฑกะ นกยูงสีทองตัวหนึ่งอาศัยอยู่ในที่นั้น **ผู้ใดได้กินเนื้อของมัน ผู้นั้นจะไม่แก่ไม่ตาย** จะมีอายุยืน แล้วเก็บแผ่นทองไว้ในหีบทอง.

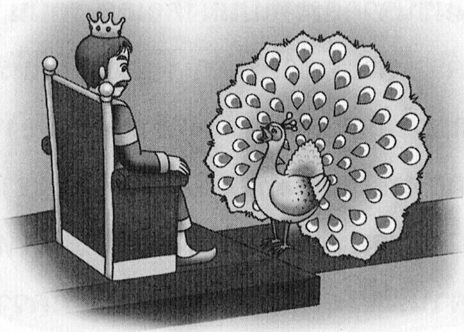
ครั้นพระราชานั้น สวรรคตแล้ว พระราชาองค์อื่นครองราชสมบัติ ทรงอ่านสุพรรณบัฏ (แผ่นทอง) ทรงดำริว่าเราจะไม่แก่ไม่ตาย แล้วจึงทรงส่งนายพรานคนอื่นไป แม้นายพรานนั้นไปถึงที่นั้นแล้ว ก็ไม่สามารถจะจับนกยูงทองโพธิสัตว์ได้ ได้ตายไปในที่นั้นเอง. โดยทำนองนี้ พระราชาสวรรคตไป ๖ พระองค์ ครั้นถึงองค์ที่ ๗ ครองราชสมบัติจึงทรงส่งนายพรานคนหนึ่งไป. นายพรานนั้นไปถึงสถานที่

นั้นแล้ว ก็รู้ว่าบ่วงดักสัตว์ทำอะไรไม่ได้ แม้ในที่ที่นกยูงทองโพธิสัตว์เหยียบ และการที่**นกยูงทองโพธิสัตว์เจริญพระปริตร**ป้องกันตนก่อนแล้ว จึงบินไปหาอาหาร นายพรานจึงกลับจึงไปยังชนบท จับนางนกยูงได้ตัวหนึ่ง ฝึกให้รู้จักฟ้อนด้วยเสียงปรบมือ และให้รู้จักขันด้วยเสียงดีดนิ้ว. ครั้นฝึกนางนกยูงจนชำนาญดีแล้ว จึงพานางนกยูงไป เมื่อนกยูงทองยังไม่เจริญพระปริตร ปักโคนบ่วงดักสัตว์ไว้ในเวลาเช้า ทำสัญญาณให้นางนกยูงขัน. นกยูงทองได้ยินเสียงนางนกยูงขันก็เร่าร้อนด้วยกิเลส ไม่อาจเจริญพระปริตรได้ จึงบินโผไปติดบ่วง นายพรานจึงจับนกยูงทองไปถวายพระเจ้าพาราณสี

พระราชาทอดพระเนตรเห็นรูปสมบัติของนกยูงทองก็ทรงพอพระทัย. นกยูงทองโพธิสัตว์จับอยู่เหนือคอน (ไม้ที่ทำไว้ให้นกจับ) ที่เขาจัดแต่งให้ ทูลถามว่า ข้าแต่มหาราชเพราะเหตุไร ? จึงมีรับสั่งให้จับข้าพเจ้า. พระราชาตรัสว่าข่าวว่า ผู้ใดกินเนื้อเจ้า ผู้นั้นจะไม่แก่ไม่ตาย เราต้องการกินเนื้อเจ้า จะได้ไม่แก่ไม่ตาย จึงให้จับเจ้ามา.

นกยูงทองทูลว่า ข้าแต่มหาราช คนทั้งหลายกินเนื้อข้าพเจ้า จะไม่แก่ไม่ตาย ก็ช่างเถิด แต่ข้าพเจ้าจะตายหรือ. พระราชารับสั่งว่า จริง เจ้าต้องตาย. นกยูงทองกราบทูลว่า

ข้าแต่มหาราช เมื่อข้าพเจ้าต้องตาย ผู้ที่กินเนื้อข้าพเจ้าแล้ว ทำไมจะไม่ตายเล่า. พระราชารับสั่งว่า เจ้ามีตัวเป็นสีทอง เพราะฉะนั้น ผู้ที่กินเนื้อเจ้าแล้ว จะไม่แก่ไม่ตาย.

นกยูงทองทูลว่า ข้าพเจ้ามีสีทอง เพราะเมื่อก่อน ข้าพเจ้าเป็นพระเจ้าจักรพรรดิในเมืองนี้แหละ. แม้ตนเองก็รักษาศีล ๕ แม้ประชาชนทุกคน ข้าพเจ้าก็ให้รักษาศีล ข้าพเจ้าสิ้นชีพแล้วไปเกิดในสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ (สวรรค์ชั้นที่ ๒)อยู่ในสวรรค์นั้นจนตลอดอายุ จุติ(ตาย)จากภพนั้นแล้ว **จึงมาเกิดในกำเนิดนกยูง เพราะผลแห่งอกุศลกรรมอื่น แต่ตัวมีสีทอง ด้วยอานุภาพศีล ๕ ที่รักษาอยู่ก่อน**.

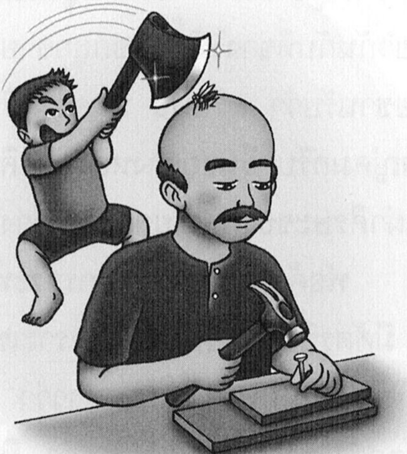
พระราชาตรัสว่า เจ้าพูดว่า เจ้าเป็นพระเจ้าจักรพรรดิรักษาศีล ๕ ตัวมีสีเป็นทอง เพราะผลของศีล เราจะเชื่อได้อย่างไร มีใครเป็นพยาน. นกยูงทองทูลว่า

ข้าแต่มหาราช เมื่อครั้งข้าพเจ้า เป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ข้าพเจ้านั่งรถทำด้วยแก้ว ๗ ประการ รถของข้าพเจ้านั้นจมอยู่ภายใต้สระโบกขรณี (สระบัว) ที่เป็นมงคล ขอทรงโปรดให้ยกรถนั้นขึ้นจากสระที่เป็นมงคลเถิด รถนั้น จะเป็นพยานของข้าพเจ้า. พระราชาตรัสว่า ดีละ แล้วให้ราชบุรุษวิดน้ำออกจากสระ ให้ยกรถขึ้นมา จึงทรงเชื่อคำของนกยูงทอง.

นกยูงทองแสดงธรรม ถวายแก่พระราชาว่า ข้าแต่มหาราช **ธรรมที่ปรุงแต่งทั้งหมด ที่เหลือนอกจากพระนิพพานแล้ว ชื่อว่าไม่เที่ยง มีความสิ้นไปและความเสื่อมไปเป็นธรรมดา เพราะมีแล้วกลับไม่มี** แล้วให้พระราชาทรงสมาทานศีล ๕. พระราชาทรงเลื่อมใสบูชานกยูงทองด้วยราชสมบัติ ได้ทรงกระทำสักการะเป็นอันมาก นกยูงทองถวายราชสมบัติคืนแก่พระราชา พักอยู่ ๒-๓ วัน จึงถวายโอวาทว่า ขอพระองค์จงทรงไม่ประมาทเถิด แล้วบินกลับไปยังภูเขาทัณฑกะ. ฝ่ายพระราชาทรงดำรงอยู่ในโอวาทของนกยูงทองแล้ว **ทรงบำเพ็ญบุญมีการให้ทานเป็นต้น** เสด็จไปตามยถากรรม. พระพุทธเจ้าครั้นทรงนำเรื่องนี้มาแสดงแล้ว ตรัสว่า พระราชาในครั้งนั้น ได้มาเป็นพระอานนท์ ส่วนนกยูงทองได้มาเป็นพระองค์เอง.

๔.มกสชาดก* (พ่อค้าโพธิสัตว์)

"มีศัตรูมีปัญญา ดีกว่ามีมิตรไม่มีปัญญา"

ในครั้งอดีต **พระโพธิสัตว์**เลี้ยงชีวิตด้วยการ**ค้าขาย** ในเวลานั้น ที่หมู่บ้านชายแดนแห่งหนึ่ง ในแคว้นกาสี มีพวกช่างไม้อาศัยอยู่มาก. ช่างไม้หัวล้านคนหนึ่ง กำลังตากไม้ ขณะนั้นมียุงตัวหนึ่งบินมาเกาะที่ศีรษะ ซึ่งคล้ายกับกะโหลกทองแดงคว่ำ แล้วกัดศีรษะ เหมือนกับประหารด้วยหอก. ช่างไม้จึงบอกลูกชายของตน ผู้นั่งอยู่ใกล้ ๆ ว่า ไอ้หนู ยุงมันกัดหัวพ่อ เหมือนถูกแทงด้วยหอก จงไล่มันไป. ลูกชายพูดว่า

*ที่มา : พระสุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย เอกกนิบาตชาดก

พ่อจงอยู่นิ่ง ๆ หนูจะฆ่ามัน ด้วยการตบครั้งเดียวเท่านั้น.

แม้ในเวลานั้น **พ่อค้าโพธิสัตว์**กำลังแสวงหาสินค้าของตนอยู่ ถึงหมู่บ้านนั้น นั่งพักอยู่ในโรงของช่างไม้นั้น. เป็นเวลาเดียวกันกับที่ช่างไม้นั้นบอกลูกชายว่า ไอ้หนู ไล่ยุงนี้ที. ลูกชายขานรับว่า ครับพ่อ หนูจะไล่มัน พูดพลางเงื้อขวานเล่มใหญ่คมกริบ ยืนอยู่ข้างหลังพ่อ คิดว่า จะฆ่ายุงเลยใช้ขวานผ่าศีรษะของพ่อเสียสองซีก. ช่างไม้ถึงความตายในที่นั้นเอง. พ่อค้าโพธิสัตว์เห็นการกระทำของลูกช่างไม้แล้ว คิดว่า มีศัตรูที่ฉลาดยังดีกว่า เพราะเขายังเกรงอาญาแผ่นดิน ไม่ถึงกับฆ่ามนุษย์ได้ แล้วกล่าวว่า

“ **ศัตรูผู้มีความรู้ประเสริฐกว่า มิตรผู้ปราศจากความรู้ไม่ประเสริฐเลย เพราะลูกชายผู้โง่เขลา คิดว่าจะฆ่ายุง กลับผ่าศีรษะของพ่อ** ”

พ่อค้าโพธิสัตว์ ครั้นกล่าวคำนี้แล้ว ก็ลุกขึ้นไปทำงานตามหน้าที่. พวกที่เป็นญาติ ได้จัดการทำศพของช่างไม้.

พระพุทธเจ้าครั้นทรงนำเรื่องนี้มาแสดงแล้ว ตรัสว่า พ่อค้าบัณฑิตที่กล่าวคำนั้น ได้มาเป็นพระองค์เอง.

(**มกส** อ่านว่า มะกะสะ แปลว่า ยุง)

๕.เวฬุกชาดก* (ดาบสโพธิสัตว์)

" คนว่ายากสอนยาก ย่อมประสบทุกข์ "

ในครั้งอดีต **พระโพธิสัตว์**เกิดในตระกูลที่มีสมบัติมาก พอรู้เดียงสาแล้ว เห็นโทษภัยในกามคุณ ๕ (รูป เสียง กลิ่น รส สัมผัส ที่น่าชอบใจ) และเห็นอานิสงส์ในการบวช จึงละกามคุณทั้งหลาย แล้วเข้าป่าหิมพานต์ **บวชเป็นดาบส** (ผู้บำเพ็ญตบะคือการเผากิเลส) เจริญสมาธิด้วยการบริกรรมกสิณต่างๆ ทำ**อภิญญา ๕** (แปลว่า ความรู้ยิ่งมีดังนี้

๑.อิทธิวิธิ คือ แสดงฤทธิ์ต่าง ๆ ได้

๒.ทิพพโสต คือ หูทิพย์ ได้ยินเสียงต่าง ๆ ที่ต้องการฟังได้

๓.เจโตปริยญาณ คือ ญาณที่รู้ใจบุคคลอื่นได้

๔.ปุพเพนิวาสานุสติญาณ คือ ญาณที่ทำให้ระลึกชาติในอดีตและในอนาคตได้

๕.ทิพพจักขุ คือ ตาทิพย์ สามารถเห็นสิ่งที่ต้องการเห็นได้)

*ที่มา : พระสุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย เอกกนิบาตชาดก

และสมาบัติ ๘ (๑-๔ คือ รูปฌาน ๔ ,๕-๘ คือ อรูปฌาน ๔ รายละเอียดอ่านได้จาก**หนังสือเรื่อง "ตายแล้วไปไหน**?") ให้เกิดขึ้นแล้ว อยู่ด้วยความสุขที่เกิดจากฌานที่ฝึกได้.

ในเวลาต่อมา ท่านได้มีบริวารมาก มีดาบส ๕๐๐ รูป แวดล้อม เป็นศาสดาของหมู่ดาบส. ครั้งนั้นมีลูกอสรพิษตัวหนึ่ง เที่ยวเลื้อยไปตามธรรมดาของตน จนถึงอาศรมบท (ที่อยู่) ของดาบสรูปหนึ่ง. ดาบสเกิดความรักมันเหมือนลูก จึงเลี้ยงมันไว้ ให้นอนในกระบอกไม้ไผ่ปล้องหนึ่ง. เพราะเหตุที่มันนอนในกระบอก**ไม้ไผ่** ดาบสทั้งหลายจึงตั้งชื่อมันว่า " **เวฬุกะ** " และเพราะเหตุที่ดาบสนั้น เลี้ยงดูมันด้วยความรัก เหมือนมันเป็นลูก ดาบสทั้งหลายจึงตั้งชื่อท่านว่า " **เวฬุกบิดา** "(แปลว่า บิดาของเวฬุกะ).

ดาบสโพธิสัตว์ ได้ยินข่าวว่า ดาบสคนหนึ่งเลี้ยงลูกอสรพิษจึงเรียกดาบสนั้นมาถามว่า คุณเลี้ยงลูกอสรพิษจริงหรือ ? เมื่อดาบสนั้นตอบว่า จริง ก็กล่าวเตือนว่า ขึ้นชื่อว่าอสรพิษ ไว้ใจไม่ได้เลย คุณอย่าเลี้ยงมันนะ. ดาบสตอบว่า ข้าแต่ท่านอาจารย์ มันเหมือนลูกของผม ผมไม่อาจพรากจากมันได้. ดาบสโพธิสัตว์เตือนซ้ำว่า ถ้าเช่นนั้น ท่านจะต้องถึงความตาย เพราะใกล้ชิดมันแน่นอน.

ดาบสนั้นไม่เชื่อคำของดาบสโพธิสัตว์ และไม่อาจปล่อยอสรพิษไปได้. ต่อจากนั้นล่วงมา ๒-๓ วัน ดาบส

ทั้งหมดพากันไปหาผลไม้ ครั้นถึงสถานที่หาผลไม้แล้ว ก็เห็นว่า ผลไม้หาได้ง่าย เลยพักอยู่ในที่นั้นเอง ๒-๓ วัน.

แม้ดาบสเวฬุกบิดา เมื่อไปกับหมู่ดาบสนั้น ก็ให้ลูกอสรพิษนอนในกระบอกไม้ไผ่ ปิดไว้แล้วจึงไป ล่วงไป ๒-๓ วัน จึงกลับมาพร้อมกับหมู่ดาบส คิดว่า เราจะให้อาหารแก่เวฬุกะ จึงเปิดกระบอกไม้ไผ่แล้วพูดว่า มาเถิดลูก เจ้าหิวละซิ พลางสอดมือเข้าไป. ลูกอสรพิษโกรธ เพราะอดอาหารมาตั้ง ๒-๓ วัน จึงฉกมือที่สอดเข้าไป ทำให้ดาบสสิ้นชีวิตอยู่ตรงนั้นเอง แล้วก็เลื้อยเข้าป่าไป. ดาบสทั้งหลายเห็นอย่างนั้น จึงบอกแก่ดาบสโพธิสัตว์. ดาบสโพธิสัตว์ให้ทำศพของดาบสเวฬุกบิดาแล้ว นั่งในท่ามกลางหมู่ดาบส กล่าวสอนว่า

" บุคคลใดเมื่อท่านผู้หวังดี มีความเอ็นดูเกื้อกูล กล่าวสอนอยู่ ไม่ได้กระทำตามคำที่สั่งสอน บุคคลนั้นย่อมถูกภัยพิบัติกำจัดเสีย นอนอยู่ เหมือนบิดาของงูเวฬุกะ นอนตายอยู่ ฉะนั้น "

ดาบสโพธิสัตว์กล่าวสอนหมู่ดาบสอย่างนี้แล้ว ได้หมั่นเจริญพรหมวิหาร ๔ เมื่อสิ้นอายุก็ไปเกิดในพรหมโลก.

พระพุทธเจ้าครั้นทรงนำเรื่องนี้มาแสดงแล้ว ตรัสว่า ดาบสเวฬุกบิดาในกาลนั้น ได้เป็นภิกษุผู้ว่ายาก หมู่ดาบสที่เหลือได้เป็นพุทธบริษัท ส่วนศาสดาของหมู่ดาบส ได้มาเป็นพระองค์เอง.

๖.รุกขธรรมชาดก* (รุกขเทวดาโพธิสัตว์)

" ต้นไม้โดดเดี่ยวย่อมแพ้ลม "

ในครั้งอดีต **พระโพธิสัตว์เสวยพระชาติเป็นรุกขเทวดา** (เทวดาที่ต้นไม้) ที่ป่ารังแห่งหนึ่ง ทรงประกาศบอกเทวดาที่เป็นหมู่ญาติว่า เมื่อท่านทั้งหลายจะจับจองวิมาน จงอย่าจับจองต้นไม้ที่ตั้งอยู่บนเนิน แต่จงจับจองวิมานที่ต้นไม้ที่ตั้งอยู่ล้อมรอบวิมานที่เราจับจองไว้แล้ว ในป่ารังนี้เถิด. บรรดาเทวดาเหล่านั้น พวกที่เป็นบัณฑิต กระทำตามคำของพระโพธิสัตว์ จับจองวิมานต้นไม้ที่ตั้งล้อมรอบวิมานของพระโพธิสัตว์ ฝ่ายพวกที่มิใช่บัณฑิต ต่างพูดกันว่า พวกเราจะต้องการอะไรด้วยวิมานในป่า จงพากันจับจองวิมานที่ประตูบ้าน และเมืองเถิด เพราะพวกเทวดาที่อาศัยบ้านอยู่ย่อมประสพลาภและยศอันดีเลิศ แล้วพากันจับจองวิมานที่

*ที่มา : พระสุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย เอกกนิบาตชาดก

ต้นไม้ใหญ่ ๆ ที่เนิน ในถิ่นมนุษย์. อยู่มาวันหนึ่งเกิดพายุฝน แม้ต้นไม้ที่ใหญ่ ๆ ในป่ามีรากมั่นคง ต่างมีกิ่งก้านลำต้น หักล้มระเนระนาดถอนรากถอนโคน เพราะลมแรงจัด.แต่พอถึงป่ารัง ซึ่งตั้งอยู่ชิดติดต่อกัน ถึงจะพัดกระหน่ำ ทุก ๆ ด้านไม่สร่างซา ก็ไม่อาจทำให้ต้นไม้ล้มได้สักต้นเดียว. หมู่เทวดาที่มีวิมานพัง ต่างไม่มีที่อยู่ พากันไปแจ้งเรื่องราวของตนแก่หมู่เทวดาผู้อยู่ในป่ารัง เทวดาเหล่านั้นก็บอกเรื่องนั้นแก่พระโพธิสัตว์. พระโพธิสัตว์กล่าวว่า ผู้ที่ไม่เชื่อถือถ้อยคำของหมู่บัณฑิตย่อมเป็นอย่างนี้ทั้งนั้น เมื่อจะแสดงธรรม จึงกล่าวว่า

“ ญาติยิ่งมีมาก ยิ่งดี แม้ต้นไม้ที่เกิดในป่า ยิ่งมีมากก็ยิ่งดี (เพราะ) ต้นไม้ที่ตั้งอยู่โดดเดี่ยว แม้จะใหญ่โตเป็นเจ้าป่า ย่อมถูกลมแรงโค่นได้ ”

อธิบายว่า ญาติตั้งแต่ ๔ คนขึ้นไปหรือแม้ยิ่งกว่านั้นมีประมาณ ๑๐๐ คน ๑,๐๐๐ คน ชื่อว่ามาก. เมื่อหมู่ญาติมากมายอย่างนี้ ต่างพึ่งพาอาศัยกัน ก็ยิ่งดีคืองดงาม หมู่ศัตรูจะมากำจัดไม่ได้. รุกขเทวดาโพธิสัตว์ บอกกล่าวเหตุนี้ เมื่อสิ้นอายุ ก็ไปตามกรรม. พระพุทธเจ้าตรัสสอนให้คนเราสามัคคีกัน ช่วยเหลือกัน ครั้นทรงนำเรื่องนี้มาแสดงแล้วตรัสว่า หมู่เทวดาในครั้งนั้น ได้มาเป็นพุทธบริษัท ส่วนรุกขเทวดาโพธิสัตว์ ได้มาเป็นพระองค์เอง.

รายนามผู้ร่วมสร้างหนังสือ “พระโพธิสัตว์ เล่ม ๑” ครั้งที่๒

๑.อาจารย์ปราณี สำเริงราชย์ สำนักปฏิบัติธรรมวิวัฏฏะ (สำนักวิปัสสนา) อ.หัวหิน จ.ประจวบฯ (โทร.๐๓๒-๕๑๒-๕๘๗)

๒.คุณแม่ทองหล่อ รักศิริการถาวร,คุณชัชวาล-คุณสุภาณี อัครโรจน์กิจ

๓.คุณพ่อประสิทธิ์-คุณแม่นฤมล โอวรินทร์รัตน์,คุณผกาพร เย็นเป็นสุข

๔.ครอบครัวคุณแม่เอมอร โกมโลทก, คุณประไพ นันท์ธนะวานิช

๕.คุณชูเกียรติ-คุณสุชาดา-เด็กชายสุภเกียรติ กระจ่างพันธุ์

๖.คุณแม่ลินดา สุธีรวงศ์กุล,คุณแม่วิเชียร-คุณพ่อดำรงค์ เร่บ้านเกาะ

๗.คุณโกวิทย์-คุณขนิษฐา-เรืออากาศเอกสรวุฒิ ไวถนอมสัตว์

๘.พระมหาถาวร ถาวโร,ส.ณ.ดวงทิพย์ บุญศรี,คุณภาสพล กนิษฐสุต

๙.ผศ.สุภาภรณ์ ตันจ้อย,คุณทวีป กสิกพันธุ์,คุณแม่จาด จันทร์แปลง

๑๐.คุณแม่อรุณี-คุณอรนุช เนตรศรีทอง,คุณแม่หนูพลอย สร่างนิทร

๑๑.พันตรีหญิงรัตนา หาญณรงค์, คุณแม่สายใจ จำนงค์วงษ์

๑๒.ครอบครัวคุณงามพิศ สุวรรณกำจาย, คุณประไพณีย์ พูลทอง

๑๓.คณะสงฆ์-อุบาสก-อุบาสิกา วัดศรีประวัติ จ.นนทบุรี

๑๔.คุณนภาวรรณ เกิดสืบมา, คุณธวัลกร บุตรขันต์,

๑๕.อ.เกื้อกูล บำรุงชีพ, คุณแม่ปราณี-คุณพิษณุพงศ จันทโรภาส

๑๖.คุณสิริ คล้ายมงคล, คุณพนา วิตตานนท์, คุณชณาธิป เคลล์

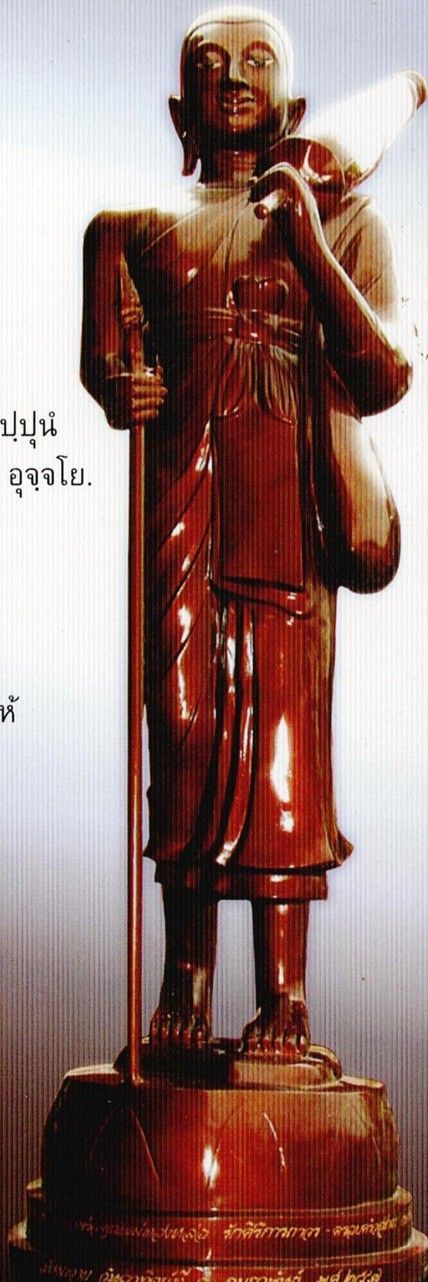
๑๗.พระนวกะวัดชลประทานฯ, คุณภูธิชย์ ชัยเพชร, คุณเนติพงศ์ ศรีพรหมมา, คุณสิทธา โสตถิกุลนันท์, คุณภูวเดช ไพศาลวัชรกิจ

๑๘.คุณภัทราพร โพธอาสน์, คุณเอ็ง แซ่เอี๊ย, คุณสุปราณี แซ่อั้ง, คุณไผ-คุณอ้อ น้องลีวาย-น้องลีโอ รุ่งฤทธิ์,น.ส.สุนันท์ มงคลวุฒิวงษ์

พุทธคาถา

ปุญฺญญฺเจ ปุริโส กยิรา   กยิราเถนํ ปุนปฺปุนํ
ตมฺหิ ฉนฺทํ กยิราถ   สุโข ปุญฺญสฺส อุจฺจโย.

หากบุคคลพึงทำบุญไซร้
พึงทำบุญนั้นบ่อย ๆ
พึงทำความพอใจในบุญนั้น
เพราะว่า การสั่งสมบุญนำสุขมาให้
(ขุททกนิกาย ธรรมบท)

" พระสีวลีเถระ "
พระอรหันต์ผู้เลิศด้วยลาภ